

**Výroční zpráva o činnosti
Rady vlády pro záležitosti romské menšiny
v roce 2021**

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny byla zřízena usnesením vlády ze dne 17. září 1997 č. 581, o zřízení Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity. V roce 2001 došlo k transformaci této Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity v Radu vlády pro záležitosti romské komunity. Usnesením vlády ze dne 29. března 2010 č. 254 pak došlo ke změně názvu poradního orgánu na Radu vlády pro záležitosti romské menšiny a schválení Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Statut Rady vlády pro záležitosti romské menšiny byl následně upraven usnesením vlády ze dne 12. května 2014 č. 352, ve znění usnesení vlády ze dne 12. listopadu 2014 č. 933, usnesením vlády ze dne 21. srpna 2017 č. 590, usnesením vlády ze dne 30. května 2018 č. 346, usnesením vlády ze dne 30. září 2019 č. 692 a usnesením vlády ze dne 18. května 2022 č. 567.

Výroční zpráva Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2021

(zpracované podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády ve smyslu usnesení vlády ze dne 20. února 2002 č. 175)

1. Úvod

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Rada“) je stálým, poradním a iniciačním orgánem vlády pro otázky romské integrace. Cílem Rady je napomáhat zlepšení postavení Romů ve všech sférách života, odstraňování nedůvodných rozdílů v postavení Romů a většinové společnosti, a dosažení bezkonfliktního a vzájemně obohacujícího soužití Romů a většinové společnosti.

Rada dále:

- a) připravuje a schvaluje stanoviska pro rozhodnutí vlády a vyjadřuje se v rámci připomínkového řízení k návrhům jiných orgánů zasahujících do oblasti romské integrace,
- b) schvaluje podněty Rady pro jednání vlády České republiky,
- c) schvaluje dlouhodobé a střednědobé strategie romské integrace,
- d) navrhuje dílčí opatření a podněty v oblasti romské integrace,
- e) schvaluje pravidelné roční analýzy a hodnocení postavení romské menšiny v České republice, včetně vyhodnocení plnění přijatých usnesení vlády,
- f) doporučuje výhledy priorit dotační politiky státu v oblasti romské integrace, včetně návrhu výše výdajů v této oblasti a jejich rozdělení,
- g) projednává návrhy v oblasti metodické podpory činnosti krajských koordinátorů pro romské záležitosti, romských poradců, terénních pracovníků a asistentů,
- h) zajišťuje jednání s mezinárodními vládními i nevládními organizacemi a institucemi, Evropskou unií a orgány členských států EU a dalších států v oblasti romské integrace,
- i) seznamuje veřejnost s otázkou romské integrace a podporuje informovanost a osvětu nejen pro romskou menšinu,
- j) pravidelně sleduje a vyhodnocuje práci Odboru pro sociální začleňování (dále jen Agentura),
- k) vyjadřuje se k výběru lokalit (obcí), ve kterých bude Agentura působit,
- l) projednává výroční zprávu Agentury.

Výchozím dokumentem Rady je Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030, která byla schválena usnesením vlády ze dne 10. května 2021 č. 447. Nový strategický dokument nahrazuje a navazuje na předchozí Strategii romské integrace do roku 2020. Dále je vypracovávána Zpráva o stavu romské menšiny v ČR, která je předkládána vládě na vědomí a sleduje vývoj situace Romů v různých sférách života, jako je vzdělání, zaměstnanost, zdraví, bydlení apod.

Rada při své činnosti spolupracuje s orgány státní správy. Především se jedná o Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zahraničních věcí. Všechny uvedené rezorty mají zároveň své zástupce v Radě (viz dále). Dále také Rada spolupracuje s Muzeem romské kultury, Kanceláří veřejného ochránce práv, Asociací krajů ČR, Svazem měst a obcí ČR, vzdělávacími institucemi a dalšími.

2. Předseda a členové Rady

K 31. prosinci 2021 měla Rada 30 členů (viz tabulka 1). Členy Rady jsou předseda Rady, 2 místopředsedové a další členové Rady. Při jmenování členů Rady je uplatňován princip parity, to znamená, že nejméně polovinu členů Rady tvoří zástupci romské občanské společnosti.

Funkční období členů z řad představitelů občanské společnosti je podle čl. 3 odst. 5 platného Statutu Rady čtyřleté. Tito členové Rady po skončení funkčního období vykonávají funkci členů Rady až do té doby, než jsou jmenováni členové noví. Funkční období členů Rady podle čl. 3 odst. 3 písm. a) až h) Statutu Rady trvá po dobu výkonu jejich funkce, pokud není skončeno dříve podle čl. 3 odst. 6 tohoto Statutu.

Dle čl. 3 odst. 2 Statutu Rady je jejím předsedou člen vlády ČR, v jehož působnosti jsou lidská práva a rovné příležitosti. V případě, že nebude žádný člen vlády agendou pověřen, je předsedou Rady předseda vlády. V souladu s tímto ustanovením Statutu Rady vykonával od 11. července 2018 do 16. prosince 2021 funkci předsedy Rady předseda vlády Andrej Babiš. Po jmenování nové vlády ho nahradil ve funkci předsedy Rady předseda vlády Petr Fiala.

Tabulka 1 Složení Rady v roce 2021 (stav k 31.12.2021)

jméno	funkce v reprezentované instituci	funkce v Radě	členem Rady
Fiala Petr	předseda vlády ČR	předseda	od 12/2021
Babiš Andrej			do 12/2021
Válková Helena	zmocněnkyně vlády pro lidská práva	místopředsedkyně	od 5/2019
Marian Jurečka	ministr, Ministerstvo práce a sociálních věcí	člen	od 12/2021
Maláčová Jana			do 12/2021
Gazdík Petr	ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	člen	od 12/2021
Plaga Robert			do 12/2021
Baxa Martin	ministr, Ministerstvo kultury	člen	od 12/2021
Zaorálek Lubomír			do 12/2021
Ivan Bartoš	ministr, Ministerstvo pro místní rozvoj	člen	od 12/2021
Dostálová Klára			do 12/2021
Vít Rakušan	ministr, Ministerstvo vnitra	člen	od 12/2021
Hamáček Jan			do 12/2021
Bílková Marie	náměstkyně, Ministerstvo financí	členka	od 10/2020
Povejšil Martin	náměstek, Ministerstvo zahraničních věcí	člen	od 1/2019
Vašáková Martina	náměstkyně, Ministerstvo zdravotnictví	členka	od 6/2021
Franěk Michal	náměstek, Ministerstvo spravedlnosti	člen	od 12/2019
Navrátil Jiří	Asociace krajů ČR	člen	od 6/2017
Škarka Daniel	Svaz měst a obcí ČR	člen	od 5/2021
Horváthová Jana	Muzeum romské kultury	členka	od 5/2014
Šimůnková Monika	Kancelář Veřejného ochránce práv	členka	od 4/2020
Strouhal Václav	zástupce krajských koordinátorů pro romské záležitosti	člen	od 12/2019
Sigmund Heráková Alica	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 3/2018
Kaleja Martin	zástupce občanské společnosti	člen	od 5/2014
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Stojka Josef	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Guži Zdeněk	zástupce občanské společnosti	místopředseda	od 1/2019
Husák Jan	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Slanina Simon	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Theuserová Iveta	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 1/2019

Ščuka Tomáš	zástupce občanské společnosti	člen	od 1/2019
Oláh Štefan	zástupce občanské společnosti	člen	od 3/2018
Čáp Petr	zástupce občanské společnosti	člen	od 9/2020
Čermák Vladimír	zástupce občanské společnosti	člen	od 9/2020
Drbohlavová Gronzíková Alena	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020
Albert Gwendolyn	zástupkyně občanské společnosti	členka	od 9/2020

3. Sekretariát Rady

Funci sekretariátu Rady vykonává Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, které bylo v roce 2021 součástí Sekce pro lidská práva Úřadu vlády ČR. Vzhledem k tomu, že Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, vykonává, mj. funkci sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny, není počet systemizovaných a pracovních míst přesně určen pro výkon funkce sekretariátu Rady. Nicméně, v roce 2021 se agendě romské menšiny věnovali především zaměstnanci uvedení v tabulce 2. Činnost Oddělení je podrobně vymezena v Organizačním řádu Úřadu vlády České republiky.

Tabulka 2 Zaměstnanci sekretariátu Rady v roce 2021 (stav k 31.12.2021)

jméno	funkce	odpovědnost
Kocanda Martin	vrchní vládní rada, vedoucí oddělení	<ul style="list-style-type: none"> - tajemník Rady - koncepční a odborná práce - spolupráce s médii, experty a vzdělávacími pracovišti - mezinárodní spolupráce - tajemník Pracovní skupiny pro bezpečnost - tajemník Pracovní skupiny pro čerpání EU fondů
Krejčová Kateřina do 30.11.2021	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - připomínková řízení a stanoviska k materiálům určeným pro jednání vlády ČR - analytická, koncepční a metodická činnost a příprava metodických dokumentů vztahujících se ke Strategii romské integrace 2021+ - tajemnice Pracovní skupiny pro oblast vzdělávání Romů - tajemnice Výboru pro naplňování SRI - tajemnice Výboru zdravotně-sociálního
Baumová Kateřina do 19.5.2021	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Černohousová Denisa	vrchní vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - tajemnice Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce - organizace a koordinace dotačních řízení v rámci dotačních programů ÚV ČR
Tuzar Vojtěch	vládní rada	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování dopadu státní politiky na postavení Romů ve společnosti - mezinárodní spolupráce - příprava podkladových materiálů pro jednání Rady - analytická, koncepční a metodická činnost - tajemník Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování - tajemník Výboru pro zaměstnanost Romů

		- tajemník Výboru pro mládež a další politiky EU
Mertlík Tadeáš	vládní rada	- tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora terénní práce - tajemník Pracovní skupiny krajských koordinátorů - tajemník Komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti - zajištění metodického vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti
Duna Zdeněk	referent	- administrativní činnost - archivace dokumentů - správa webových stránek
Chrt Jan	DPČ	- administrativní činnost v rámci dotačních řízení

Pracovníci sekretariátu Rady se v rámci své činnosti rovněž účastnili zasedání pracovních skupin, výborů a dotačních komisí zřízených v jiných rezortech státní správy. Nominace do konkrétních pracovních orgánů zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka 3 Přehled zaměstnanců sekretariátu jmenovaných do pracovních orgánů mimo Úřad vlády ČR (stav k 31.12.2021)

název pracovního orgánu	zřizovatel	jmenovaný zaměstnanec
Dotační komise - Podpora kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin	MK	Černohousová Denisa
Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Kocanda Martin
Síť Národních kontaktních míst pro romskou integraci	EK	Kocanda Martin, Krejčová Kateřina, Tuzar Vojtěch
Dotační komise - Podpora integrace příslušníků romské menšiny	MK	Černohousová Denisa
Dotační komise - Republikový výbor pro prevenci kriminality	MV	Kocanda Martin

Sekretariát Rady kromě výkonu a koordinace agendy romské menšiny plní i funkci sekretariátu jejích pěti výborů a tří pracovních skupin (viz kapitola 4. Přehled činnosti). Dále se sekretariát podílí na administrativním zajištění dotačního řízení v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce. K tomuto účelu jsou při Radě zřízeny tři Komise pro hodnocení projektů.

4. Přehled činnosti Rady

V roce 2021 se konala tři zasedání Rady.

První zasedání Rady proběhlo online formou 19. dubna 2021 od 9:30 od 12:30 hod. Rada projednala především následující body:

- Návrh nové Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030
- Dotační podpora Romů administrovaná MŠMT v roce 2021
- Projednání zřízení nových výborů a pracovních skupin Rady
- Informace týkající se revize rámcových vzdělávacích programů ZŠ a SŠ začlenění dějin Romů do výuky dějepisu a občanské výchovy
- Náborová kampaň Policie ČR

Na jednání Rady dne 19. dubna 2021 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 2/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 19. dubna 2021 k bodu jednání č. 2

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. Souhlasí s předloženým návrhem Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030 (Strategie romské integrace) a doporučuje vládě její schválení;
- II. ukládá kanceláři Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, aby předložila Vládě České republiky prostřednictvím předsedy vlády a zmocněnkyně vlády pro lidská práva návrh Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 – 2030 (Strategie romské integrace) k projednání.

Usnesení č. 3/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 19. dubna 2021 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny bere na vědomí informaci přednesenou zástupcem MŠMT Jaroslavem Faltýnem k aktuálnímu stavu dotačních programů k podpoře integrace romské menšiny, podpoře sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol, informace o přípravě výzvy v rámci operačního programu Jan Amos Komenský a záměr změnit koncept dotačního programu podpory sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol pro příští rok.

Usnesení č. 4/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 19. dubna 2021 k bodu jednání č. 4

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. schvaluje zřízení Výboru pro zaměstnanost Romů a Výboru zdravotně-sociálního;
- II. schvaluje zřízení Pracovní skupiny pro mládež a další politiky EU vůči Romům a Pracovní skupiny pro čerpání EU fondů při výboru pro SRI;
- III. projednala možné personální obsazení výborů a pracovních skupin Rady;
- IV. ukládá kanceláři Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, aby ve smyslu předchozích usnesení zajistila potřebné organizačně administrativní zabezpečení činnosti nově zřízených pracovních orgánů Rady a aktualizovala webové stránky Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

Druhé zasedání Rady se konalo prezenčně 30. června 2021 od 9:30 do 13:00 hod. Rada projednala především následující body:

- Funkce romského zmocněnce
- Mechanismus výběru nových občanských členů RVZRM
- Projednání situace spojené s policejním zákrokem v Teplicích a s následným úmrtím osoby, proti které bylo zasahováno
- Protiromské nálady v Hradci Králové
- Informační kampaň o očkování proti covid-19 zaměřená na Romy
- Informace o aktuálním stavu dotačních výzev MŠMT specificky zaměřených na Romy
- Informace o přípravě nového operačního programu Jan Amos Komenský a projednávání specifického romského cíle tohoto programu
- Výroční zpráva o činnosti Agentury pro sociální začleňování za rok 2020
- Zajištění financování památníku v Letech u Písku
- Informace o kontrolní činnosti v rámci agend Krajských koordinátorů pro romské záležitosti

Na jednání Rady dne 30. června 2021 byla přijata následující usnesení:

Usnesení č. 6/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 30. června 2021 k bodu jednání č. 4

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny bere na vědomí Výroční zprávu Agentury pro sociální začleňování za rok 2020.

Usnesení č. 7/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 30. června 2021 k bodu jednání č. 5

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny

- I. vyslovuje hlubokou lítost nad úmrtím pana Stanislava Tomáše.
- II. vyzývá všechny odpovědné instituce a orgány, zejména Policii ČR, GIBS, Veřejného ochránce práv, aby ze svých pozic a v rámci svých kompetencí učinili maximum pro řádné prošetření okolností úmrtí pana Stanislava Tomáše, předcházejícího zákroku Policie ČR a všech souvisejících kroků.
- III. RVZRM žádá orgány uvedené v bodu II. včetně ministra vnitra o průběžné, transparentní a objektivní informování veřejnosti o průběhu prošetřování těchto událostí.

Třetí zasedání Rady se konalo hybridní formou (prezenčně/online) 22. listopadu 2021 od 10:00 do 13:00. Rada projednala především následující body:

- Finální výstupy šetření úmrtí Stanislava Tomáše
- Další postup v procesu zřízení funkce zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny
- Implementace rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva ve věci ERTF proti ČR
- Informace týkající se procesu odškodnění obětí nezákonných sterilizací
- Aktualizace rámcových vzdělávacích programů
- Budoucnost Odboru pro sociální začleňování (Agentury) po ukončení financování z fondů ESIF
- Činnost a výstupy výborů a pracovních skupin Rady
- Informace o očkovací kampani

Na jednání Rady dne 22. listopadu 2021 byla přijata následující usnesení

Usnesení č. 8/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 22. listopadu 2021 k bodu jednání č. 1

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny bere na vědomí informaci o plnění úkolů uložených Radou vlády pro záležitosti romské menšiny a konstatuje, že úkoly byly splněny.

Usnesení č. 9/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 22. listopadu 2021 k bodu jednání č. 3

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny se obrací na novou vládu ČR, aby v souladu se schválenou Strategií rovnosti, začlenění a participace Romů 2021-2030 na nově zřizovanou pozici zmocněnce vlády pro záležitosti romské menšiny jmenovala jí nominovaného pana Mgr. Jana Husáka.

Usnesení č. 10/2021 Rady vlády pro záležitosti romské menšiny ze dne 22. listopadu 2021 k bodu jednání č. 6

Rada vlády pro záležitosti romské menšiny se obrací na Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR

- I. se žádostí, aby do příštího zasedání Rady vlády pro záležitosti romské menšiny předložilo konkrétní harmonogram požadovaných změn nového rámcového programu;

- II. přizvalo co nejdříve do Expertního panelu k revizi RVP zástupce občanské části Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a zástupce Muzea romské kultury.

Další aktivity občanských členů Rady

V průběhu roku 2021 se občanskí členové Rady nad rámec prezenčních a distančních zasedání Rady účastnili zasedání Výborů a Pracovních skupin zřízených Radou a zasedání pracovních orgánů zřízených v jiných orgánech státní správy, jako jsou např. dotační komise zřízené pro hodnocení projektů v rámci dotačních programů na podporu integrace romské menšiny při Ministerstvu kultury, výjezdů Republikového výboru pro prevenci kriminality či zasedání monitorovacích výborů operačních programů.

Během roku 2021 také proběhlo několik neformálních zasedání občanské části Rady, v rámci kterých byly diskutovány aktuální problémy romské menšiny, včetně fungování Rady samotné, její komunikace směrem k veřejnosti a většího propojení výstupů Výborů a Pracovních skupin směrem k Radě.

Členové občanské části Rady se také velmi aktivně zapojili do přípravy nové Strategie romské integrace 2021 – 2030, zejména jejich tematických kapitol a do návrhů opatření pro zlepšení integrace Romů. K tomuto účelu občanskí členové Rady v průběhu roku vypracovali několik materiálů, ve kterých hodnotili naplňování současné Strategie romské integrace a také naplňování usnesení vlády týkající se aktivního postupu státní správy v integraci Romů.

4.1. Výbory a pracovní skupiny Rady

Tabulka 4 Četnost zasedání výborů a pracovních skupin v roce 2021

Výbor nebo Pracovní skupina	Počet jednání v roce 2021
Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování	1
Výbor zdravotně-sociální	0
Výbor pro naplňování strategie romské integrace	1
Výbor pro zaměstnanost Romů	1
Výbor pro vzdělávání Romů	1
Pracovní skupina pro mládež a další politiky EU vůči Romům	1
Pracovní skupina pro bezpečnost	1
Pracovní skupina pro čerpání EU fondů	0

Ve smyslu čl. 6 a 8 Statutu Rady působí při Radě pět výborů, a to:

- Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování
- Výbor zdravotně-sociální
- Výbor pro zaměstnanost Romů
- Výbor pro vzdělávání Romů
- Výbor pro naplňování strategie romské integrace

Informace o jednáních výborů a pracovních skupin jsou uvedeny na webových stránkách www.vlada.cz

5. Výstupy

Všechny výstupy Rady a jejího sekretariátu jsou pravidelně zveřejňovány na webové stránce vlády ČR <http://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/zalezitosti-romske-komunity/uvod-5779/>.

5.1. Legislativní a nelegislativní materiály

V roce 2021 byly vypracovány tyto materiály:

- Zpráva o stavu romské menšiny za rok 2020

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2020 (dále jen „Zpráva“) je předkládána na základě usnesení vlády č. 1214 ze dne 23. listopadu 2020 ke Zprávě o stavu romské menšiny v České republice za rok 2019. Součástí Zprávy je také Informace o naplňování Strategie romské integrace do roku 2020 v roce 2020 a „Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romské menšiny a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. prosince 2020“.

Zpráva, kterou vláda schválila 18. října 2021 usnesením č. 902, je zpracována na základě podkladů, které poskytly jednotlivé rezorty státní správy a především krajské úřady, potažmo krajské koordinátory pro romské záležitosti. Všechny krajské úřady, včetně magistrátu hl. m Prahy, každoročně zpracovávají Zprávu o stavu romské menšiny v kraji, a to na základě osnovy, kterou připravuje Oddělení kanceláře Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny Úřadu vlády ČR. Jednotlivé části textu jsou navíc doplněny výzkumy, statistikami a publikacemi, které byly v roce 2020 publikovány.

Obsah Zprávy je obdobný jako v předchozích letech. První kapitola je věnována tématu soužití Romů a většinové společnosti. Tato kapitola zároveň shrnuje nejdůležitější události roku 2020, které mohly ovlivnit vztahy romské menšiny a většinové společnosti. Ve druhé kapitole je představeno institucionální a finanční zabezpečení romské integrace. V této kapitole je souhrnně, a v souladu s nařízením vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění pozdějších předpisů, uveden přehled vyhodnocení využití dotací poskytnutých ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin, v tomto případě na podporu aktivit romské menšiny.

Další kapitoly již popisují situaci v jednotlivých tematických oblastech, které respektují základní integrační témata. Postupně je tak představeno téma vzdělávání a aktivity Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které byly v roce 2020 realizovány. Dále je otevřeno téma zaměstnanosti, a to včetně bližších informací o aktivní politice zaměstnanosti, sociálním podnikání a diskriminaci na trhu práce.

Následně jsou začleněny tematické kapitoly věnující se bydlení a zdraví. Zpráva je rovněž doplněna o téma romské kultury, dějin a jazyka, v rámci kterého se Zpráva věnuje romskému jazyku jakožto jazyku národnostní menšiny, dějinám Romů ve vztahu k pietním místům romského holocaustu včetně aktivit Muzea romské kultury.

Informace o naplňování Strategie romské integrace do roku 2020 v roce 2020 vyhodnocuje naplňování jednotlivých opatření a je zpracována v souladu s Metodikou pro sledování a vyhodnocování naplňování Strategie romské integrace do roku 2020, která byla schválena usnesením vlády č. 941 ze dne 24. října 2016. Vzhledem k tomu, že vláda přijala v roce 2021 novou Strategii rovnosti, začleňování a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021 -2030 je to také naposledy, kdy byla tato Informace v této podobě vládě předkládána.

Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romské menšiny a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. prosince 2020 informuje o plnění závazků, které dotčeným rezortům plynou z usnesení vlády. Informace o plnění usnesení vlády týkajících se integrace romské menšiny a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády je založena na usnesení vlády č. 416 ze dne 11. května 2016 k Revizi úkolů vyplývajících z usnesení vlády, týkajících se integrace romské menšiny.

- Výroční zpráva o činnosti Rady vlády pro záležitosti romské menšiny za rok 2020

6. Rozdělení dotací

Sekretariát Rady v roce 2021 opět zajišťoval administrativní chod spojený s dotačním řízením v rámci dotačních programů Podpora koordinátorů pro romské záležitosti, Podpora terénní práce a Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce.

Program *Podpora koordinátorů pro romské záležitosti* je realizován na základě usnesení vlády ze dne 14. června 2010 č. 461 ke Zprávě o stavu romských komunit v České republice za rok 2009. Vláda ČR tímto usnesením uložila vedoucímu Úřadu vlády uvolňovat každoročně v rámci schváleného rozpočtu kapitoly 304 – Úřad vlády finanční prostředky krajům prostřednictvím dotačního programu Podpora koordinátorů pro romské záležitosti. Program je v souladu s naplňováním strategického cíle zaměřeného na oblast podpory integrace Romů na krajské a místní úrovni a boj proti sociálnímu vyloučení, který je uveden ve Strategii romské integrace do roku 2020.

Funkce krajských koordinátorů je zřizována krajskými úřady na základě ustanovení § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Podle ustanovení § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti. Vzhledem k tomu, že se uvedený zákon nevztahuje na hlavní město Prahu, které je upraveno speciálním zákonem, nelze tuto dotaci poskytnout na zabezpečení koordinátora pro romské záležitosti v Praze.

V rámci dotačního programu pro rok 2021 bylo zajištěno financování pozice krajského koordinátora včetně jeho potřeb v celkové výši podpory 5.675.000 Kč.

Program *Podpora terénní práce* je realizován od roku 2000. Účelem programu Podpora terénní práce pro rok 2021 bylo podpořit obce ve zřízení pozice terénního pracovníka pracujícího s romskou menšinou, kterého by zaměstnávala přímo obec nebo příspěvková organizace obce. Program byl pro rok 2021 nastaven tak, aby podporu ze státního rozpočtu získaly především obce, které usilovaly o zlepšení integrace Romů a současně měly problémy, které nezvládaly samy řešit.

V roce 2021 celková výše vyplacených finančních prostředků v tomto dotačním programu činila 10.668.398 Kč. Celkem bylo v podpořených obcích vytvořeno 44 pracovních míst s průměrnou výší úvazku 0,8.

Dotační program *Prevence sociálního vyloučení a komunitní práce* vznikl v návaznosti na usnesení vlády ze dne 5. srpna 2002 č. 761 k Návrhu akčního plánu k omezení žádostí příslušníků romské komunity z ČR o azyl v zemích EU a Norsku.

Dotační program je preventivního charakteru a je určen pro neziskové organizace (spolky, ústavy, církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti, nadace nebo nadační fondy) na realizaci neinvestičních projektů podporujících příslušníky romské komunity a obyvatele sociálně vyloučených lokalit (SVL). Program se zaměřuje na podporu a pomoc Romům s cílem předcházet sociálnímu vyloučení a odstraňování jeho důsledků. Dotační program je rozčleněn do dvou okruhů,

v rámci nichž jsou podporovány projekty využívající principy komunitní práce a aktivity, které doplňují sociální programy a sociální služby. Podpořené projekty využívající principy komunitní práce v romských lokalitách poskytují podporu a pomoc lidem žijícím v romských komunitách/lokalitách k získávání dovedností řešit svoji situaci vlastními silami. Doplnkovou součástí projektů mohla být i edukační a informativní činnost.

V rámci dotačního programu bylo v roce 2021 podpořeno 22 organizací v celkové výši 13.841.891 Kč. V roce 2021 pracovalo 16 projektů s metodou komunitní práce.

V rámci projektů se uskutečnilo několik komunitních aktivit iniciovaných většinou samotnou cílovou/jádrovou skupinou. Uskutečnily se jak pravidelné opakující se aktivity, tak i jednorázové aktivity tj. komunitní akce. Pravidelně opakující se aktivity se nejčastěji uskutečňovaly v rámci komunitních klubů či center, jednalo se o tvořivé dílny, např. keramický a truhlářský kroužek. V rámci komunitních akcí byly nejčastěji realizovány akce týkající se: úpravy a úklidu prostor, oslavy svátků, navazování nových vazeb s okolím s vedením města, aktivity vedoucí k uvědomění si vlastní kultury apod. Do těchto akcí se zapojilo bezmála 10 000 osob.

7. Zahraničí

V roce 2021 se pracovníci Sekretariátu Rady zúčastnili jedné zahraniční pracovní cesty. Cesta souvisela především se zapojením České republiky do práce mezinárodních či unijních orgánů a pracovních skupin, které se zabývají postavením Romů a otázkami národnostních menšin. Konkrétně se cesta týkala účasti na IV. jednání Výboru expertů pro problematiku Romů při Radě Evropy v Budapešti.

8. Výdaje v Kč za sledovaný rok

Dle čl. 12 Statutu Rady náklady na činnost Rady a jejích orgánů jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády ČR. Členové Rady mají nárok na úhradu prokazatelných cestovních nákladů vynaložených v souvislosti s činností Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin, v souladu s platnými právními předpisy.

Členové Rady nemají nárok na plat za výkon funkce člena Rady, výborů nebo dočasných pracovních skupin.

Tabulka 5 Výdaje na činnost sekretariátu Rady (v Kč)

Mzdy a platy zaměstnanců		3 007 985, 00 Kč
Povinné pojistné		334 029, 00 Kč
Výdaje za tuzemské služební cesty		1 107, 00 Kč
Výdaje za zahraniční služební cesty		13 043, 86 Kč
Odměny členům PPOV		0, 00 Kč
Cestovné členů Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny		0, 00 Kč
Externí zakázky sledované podle PPOV celkem		0, 00 Kč
z toho	DPP	97 832, 00 Kč
	DPČ (včetně povinného pojištění)	291 684, 00 Kč
Telefony		22 378, 22 Kč
Pohoštění		13 500, 00 Kč
Polygrafické služby		3 887, 49 Kč
Náklady na vzdělávací akce		4380, 00 Kč
Celkem		3 789 826, 57 Kč

Tabulka 6 Počet zaměstnanců podle platových tříd k 31.12.2021

Počet zaměstnanců dle platových tříd k 31. 12. 2021	z toho na částečný úvazek
Tř. 9	1
Tř. 12	1
Tř. 13	
Tř. 14	1 ¹
Celkem	2

9. Plán činnosti a rozpočet

Sekretariát Rady se v roce 2022 bude soustředit především na dohled prvních fází implementace Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030. Dále pak budou plněny úkoly vyplývající z plánu nelegislativních úkolů vlády na rok 2022 a z usnesení Rady. Mezi úkoly vyplývající z Plánu nelegislativních úkolů vlády pro rok 2022 a z usnesení Rady patří zejména vypracování Zprávy o stavu romské menšiny v České republice za rok 2021; Informace o plnění usnesení vlády týkající se integrace romských komunit a aktivního postupu státní správy při uskutečňování opatření přijatých souvisejícími usneseními vlády ke dni 31. prosince 2021 a Informace o plnění Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů 2021 - 2030.

Dalším cílem sekretariátu Rady je také větší propagace činnosti Rady směrem k veřejnosti. Sekretariát Rady plánuje pro rok 2022 několik akcí, z nichž se většina bude věnovat pomoci při zvládnutí řešení situace ukrajinských Romů, kteří prchají z válečného území zasaženého agresí Ruské federace.

V souvislosti s úkoly vyplývajícími z mezinárodních závazků je v roce 2022 očekáváno nadále vykonávat činnost Národního kontaktního místa pro integraci Romů; zatupovat Českou republiku v Ad-hoc výboru Rady Evropy pro záležitosti Romů a s tím související spolupráce v rámci plánovaných tematických skupin, spolupráce s orgány OSN (Úřadem vysoké komisařky OSN pro lidská práva, UNDP) v oblasti začleňování Romů; koordinace naplňování Akčního plánu OBSE na zlepšení situace Romů a Sintů.

Další prioritou Sekretariátu Rady je i nadále zajišťovat metodické vedení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a podporovat plnění úkolů napomáhajících výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti na úrovni obcí a krajů, jejichž rozsah je vymezen v § 6 odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., *o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. Dále pak i nadále realizovat dotační programy na podporu integrace Romů.

V neposlední řadě je na říjen roku 2022 ze strany Sekretariátu Rady naplánováno hostit setkání Národních kontaktních míst pro integraci Romů. Setkání se uskuteční v rámci českého předsednictví v Radě EU. Akce organizovaná spolu s Evropskou komisí se bude konat ve dnech 26. a 27. října 2022 v Praze.

Předpokládané výdaje na činnost sekretariátu Rady jsou obdobné, jako výdaje za rok 2021.

¹ Zaměstnanec 0,5 svého úvazku věnuje Sekretariátu Rady vlády pro národnostní menšiny.